

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 29 maja 2024 r.

PS-III.865.8.2024.PB

**Pani
Monika Ryży
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Pisz**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pisz, ul. Zagłoby 2, 12-200 Pisz, Regon: 510931063, NIP: 849-14-33-349.

[Dowód: akta kontroli str. 15-16]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą stanowisko kierownika jednostki pełnili:

- Pani Monika Ryży, od 1 września 2020 r. pełniąca obowiązki Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Pisz, powołana na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Pisz z dniem 1 sierpnia 2021 r.;
- Pani Renata Sulewska, powołana na stanowisko Zastępcy Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Pisz z dniem 1 sierpnia 2004 r.

[Dowód: akta kontroli str. 17, 22]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Paulina Błażewicz – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 27/2024 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniącą funkcję przewodniczącej zespołu kontrolnego;
- Pani Genowefa Macina - starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 10/2022, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego,
- Pani Małgorzata Światocho - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 26/2024, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.276.2024 z dnia 15 kwietnia 2024 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3]

Termin kontroli: 24-26 kwietnia 2024 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2024.

Zakres objęty kontrolą:

Ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekość w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Piszcu;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Piszcu.

Obowiązujące przepisy prawa w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- Rozporządzenie MRPiPS z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 243);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz.Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.6.2014, s. 45);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 743 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz. U. 2016 r., poz. 472).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy. Sprawdzono również zgodność danych przedstawionych kontrolującym z realizacji ww. zadań z obowiązującą sprawozdawczością – sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych, przedstawionych przez PUP danych statystycznych, zakresu obowiązków pracownika odpowiedzialnego za realizację kontrolowanego zadania oraz wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora PUP.

W kontrolowanym okresie PUP funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 64/73/2020 Zarządu Powiatu w Piszcu z dnia 15 września 2020 r., zmienionego Uchwałą nr 28/96/2021 Zarządu Powiatu w Piszcu z dnia 29 kwietnia 2021 r. Zgodnie z ww. regulaminem za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialne jest Centrum Aktywizacji Zawodowej, do którego zadań, zgodnie z § 18 ust. 4 pkt 1 należy organizowanie i finansowanie tworzenia nowych miejsc pracy (...) poprzez: § 18 ust. 4 pkt 1a refundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych oraz zgodnie z § 18 ust. 4 pkt 18 kontrole zewnętrzne zawartych umów w zakresie ustawy.

Zgodnie z § 12 ust. 1 Regulaminu oraz schematem organizacyjnym stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu, bezpośredni nadzór nad CAZ sprawuje Dyrektor.

[Dowód: akta kontroli str.35, 44]

PUP w Piszcu w kontrolowanym okresie posiadał kryteria refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszcu wprowadzony Zarządzeniem nr 19/2020 z 17 sierpnia 2020 r., który został zmieniony Zarządzeniem nr 6/2021 z dnia 16 lutego 2021 r.

Analizując określony w PUP sposób realizacji kontrolowanej formy wsparcia kontrolujący zwrócili uwagę, że zgodnie z § 3 ust. 2 ww. dokumentu kwotę refundacji określa się w umowie, w wysokości (...) nie wyższej niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia. Jednocześnie z wykazu wniosków rozpatrzonych pozytywnie oraz umów dotyczących refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych w 2022 r. najwyższa kwota przyznana na refundację wynosiła 30 000 zł, ponadto 36 umów na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska dla skierowanych osób bezrobotnych zawartych w 2022 r. opiewa na kwotę 30 000 zł., co wskazuje, że PUP w Piszcu

w 2022 r. stosował ograniczenia wysokości refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy do kwoty 30 000 zł. Dyrektor PUP wyjaśniła, że „wskazanie kwoty w ogłoszeniu miało jedynie na celu udzielenie pomocy finansowej jak największej liczbie beneficjentów. Wynikało to z faktu, iż PUP w Pieszku posiadał ograniczone środki, a zainteresowanie przedmiotową formą wsparcia było szczególnie duże. Dodatkowo nadmieniamy, iż po otrzymaniu pisma z MRiPS z dnia 30 września 2022 r. dotyczącego wprowadzania przez urzędy pracy wewnętrznych regulacji w zakresie górnych limitów/progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy, PUP w Pieszku od 2023 r. nie wskazuje kwoty ubiegania się o dane wsparcie”.

Zdaniem kontrolerów niedopuszczalne jest stosowanie takich ograniczeń. Należy wskazać, iż Minister Rodziny i Polityki Społecznej, główny dysponent środków Funduszu Pracy, pismem z dnia 30.09.2022 r., znak: DF-IV.0211.47.2022.AP wydał stosowne dyspozycje wszystkim Dyrektorom Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich urzędów pracy wskazując, że „wprowadzanie przez urzędy pracy wewnętrznych regulacji w zakresie górnych limitów/progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy jest praktyką nieprawidłową oraz niezgodną z prawem. Przypomniał, że zgodnie z przepisem art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.), organy administracji publicznej, w tym publiczne służby zatrudnienia, tj. Dyrektorzy Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy wraz z kierowanymi przez nich urzędami pracy, mają obowiązek działać na podstawie przepisów prawa. Przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ani żadnych innych ustaw normujących finansowanie ze środków Funduszu Pracy określonych w nich form wsparcia, nie dają Dyrektorom urzędów pracy możliwości odgórnego, ogólnego, niezwiązanego z ustawowymi kryteriami limitowania (w formie jakichkolwiek wewnętrznych regulacji, np. regulaminów) wysokości udzielanego wsparcia ze środków Funduszu Pracy w ramach usług i instrumentów unormowanych tymi ustawami.”

Biorąc pod uwagę fakt, że obecnie PUP odstąpił od tych ograniczeń nie zostaną w tym zakresie wydane zalecenia kontrolne.

[Dowód: akta kontroli str.46, 52]

Określone przez PUP Kryteria (...) w § 5 ust. 3 wskazywały, iż wkład własny w kosztach wyposażenia lub doposażenia każdego stanowiska pracy powinien wynosić co najmniej 10 % wnioskowanej lub otrzymanej refundacji. Dyrektor PUP wyjaśniła, że „preferowany wkład własny w wysokości 10 % wnioskowanej kwoty miał na celu zaangażowanie pracodawcy w tworzone refundowane stanowisko pracy. Urząd założył, iż pracodawca inwestując wkład własny w tworzone stanowisko pracy utrzyma je dłużej niż wymagany okres wynikający z umowy o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, a tym samym skierowane osoby bezrobotne na tworzone stanowisko pracy zostaną długotrwale zatrudnione. Jednocześnie wskazuję, iż wkład własny nie miał wpływu na rozpatrzenie wniosku o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy”.

Zarówno ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jak i Rozporządzenie MRPiPS z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej nie zawiera zapisu o obowiązku posiadania wkładu własnego. Kontrolerzy ustalili, że wniosek o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy PUP w Pieszku zawierał w części III Kalkulacja wydatków na wyposażenie lub doposażenie poszczególnych stanowisk pracy i źródła ich finansowania zapis: „kwota wkładu własnego wynosząca min. 10% kwoty wnioskowanej refundacji w złotych”. Nadto wszystkie kontrolowane wnioski posiadały wkład własny w wysokości co najmniej 10%. Wobec czego Kontrolujący nie uwzględnili przedłożonych wyjaśnień. Ponadto Dyrektor PUP w Pieszku wyjaśniła, że "Urząd założył, iż pracodawca inwestując wkład własny w tworzone stanowisko pracy utrzyma je dłużej niż wymagany okres wynikający z umowy o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy." W opinii kontrolujących ustawodawca wystarczająco wyważył wkład środków publicznych i wkład pracodawcy - w zamian za środki na doposażenie / wyposażenie stanowiska pracy pracodawca zobowiązany jest pokrywać koszty zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez co najmniej 24 miesiące, co przy rosnących kosztach zatrudnienia stanowi znaczącą kwotę. Jak wskazano powyżej wprowadzanie dodatkowych wymagań, nie wynikających z ustawy jest niedopuszczalne - w szczególności wymaganie od pracodawców wkładu własnego w wysokości 10% przy jednoczesnym ograniczeniu przez PUP przysługującej mu kwoty refundacji.

[Dowód: akta kontroli str. 47, 55]

Kontrolujący zwrócili uwagę, że w przypadku poręczeń wymagane jest przedłożenie zaświadczenia o wynagrodzeniu, podczas gdy zgodnie z § 10 pkt 3 Rozporządzenia powinno być to oświadczenie. Biorąc pod uwagę prawidłowe zabezpieczenie spłaty środków, kontrolerzy uznali, iż stosowanie zaświadczeń o wysokości wynagrodzenia za uzasadnione.

[Dowód: akta kontroli str. 217]

Dyrektor PUP w Pieszku Zarządzeniem nr 21 z 14 września 2020 r. powołała również Komisję do spraw oceny wniosków o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Komisja składa się z:

Przewodniczącego: Dyrektor PUP, zastępcy przewodniczącego: Zastępca Dyrektora PUP oraz 4 członków. Zmienionym następnie Zarządzeniem nr 25 z 1 października 2020 r.

Komisja do spraw oceny wniosków działa zgodnie z Kryteriami refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz firm zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków w PUP w Pieszku i jest organem opiniodawczym Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Pieszku.

[Dowód: akta kontroli str. 62- 63]

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego odbywała się na podstawie art. 46 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w wysokości określonej w umowie nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Szczegółowe warunki i tryb dokonywania refundacji określało Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 243).

W PUP wstępnie zaplanowano na realizację kontrolowanego zadania 1.238.720,42 zł. W planie po zmianach na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w 2022 r. ujęto tę samą kwotę, tj. 1.238.720,42 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 93]

Dyrektor PUP wyjaśniła, że „na początku roku Powiatowa Rada Rynku Pracy opiniuje i zatwierdza podział środków na podstawie otrzymanych limitów. W trakcie roku Powiatowa Rada Rynku Pracy zbiera się co kwartał. Jeśli zmiany w planach PUP nie dotyczą zwiększenia lub wprowadzenia nowych zadań spowodowanych zwiększeniem limitów to zmiany planu podpisywane są przez Przewodniczącego Powiatowej Rady Rynku Pracy, a w przypadku jego nieobecności podpisywane są przez Starostę.”

[Dowód: akta kontroli str. 46-47, 95-121]

Ze sprawozdania MRiPS - 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, że na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy wydatkowano kwotę 1.238.720,42 zł, na utworzenie 42 stanowisk pracy. Z przedłożonego kontrolującym wykazu wniosków rozpatrzonych pozytywnie oraz zawartych umów wynikało, że na wyposażone lub doposażone stanowiska pracy skierowano 43 osoby. Dyrektor wyjaśniła, że „różnica refundowanych stanowisk między wykazem wniosków rozpatrzonych pozytywnie oraz umów dotyczących refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych zawarte w 2022 r., a sprawozdaniem MRiPS-02 za rok 2022 wynika z faktu, iż podmiot Mazurski Raj Sp. z o.o. dokonał zwrotu całości refundacji dot. bieżącego roku w 2022 r. W sprawozdaniu MRiPS-02 za rok 2022 pomniejszono stanowisko analogicznie do zwróconego wydatku w całości”. PUP w Piszku przedłożył również wyjaśnienia MRPiPS z dnia 13 lipca 2017 r., z których wynika, że w sytuacji, gdy nastąpił całkowity zwrot należności (nienależnie pobranych środków) w okresie roku, w którym nastąpił wydatek, nie należy w załączniku do MPiPS-02 wykazywać ani wydatku ani osoby, która nienależnie pobrała środki.

[Dowód: akta kontroli str. 23-31, 46-49, 66-74]

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora posiadają odpowiednie upoważnienia Starosty do zawierania w jego imieniu umów o refundację. Kontrolującym przedstawiono upoważnienia które były poprawne pod względem formalno-prawnym.

[Dowód: akta kontroli str. 20-21]

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych realizował w PUP 1 specjalista ds. programów. Pracownik realizujący przedmiotowe działania miał powyższe zadania ujęte w zakresach czynności.

[Dowód: akta kontroli str. 92-94]

W **2022 r.** do PUP w Pizzu wpłynęły **53** wnioski o przyznanie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, spośród których:

- **43** wnioski rozpatrzono pozytywnie, spośród których:
 - 4 podmioty zrezygnowały z dalszej realizacji wniosku;
 - zawarto 45 umów.

[Dowód: akta kontroli str. 23-31]

- **10** wniosków rozpatrzono negatywnie (w tym 5 podmiotów zrezygnowało z dalszej realizacji wniosku), z powodu:
 - Braku powiązania planowanego zakupu z zakresem obowiązków;
 - Złożenia wniosku przed rozpoczęciem naboru;
 - Braku zarejestrowanych osób bezrobotnych, spełniających wymagania pracodawcy, wobec kandydatów do zatrudnienia na refundowanym stanowisku.

[Dowód: akta kontroli str. 30-31]

Badaniem kontrolnym objęto dokumentację dotyczącą losowo wybranych 10 pozytywnie rozpatrzonych wniosków w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (poz. 1, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 zestawienia) oraz 10 wniosków rozpatrzonych negatywnie (wszystkie wnioski).

[Dowód: akta kontroli str. 23-31]

Kontrolujący ustalili, że formularz wniosku o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zawierał wszystkie elementy wynikające z § 2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia oraz oświadczenia zgodne z § 2 ust. 4-7 Rozporządzenia oraz wskazany wcześniej zapis: „kwota wkładu własnego wynosząca min. 10% kwoty wnioskowanej refundacji w złotych” niezgodny z przepisami prawa.

[Dowód: akta kontroli str.249-269]

Wszystkie skontrolowane wnioski były składane do Starosty właściwego ze względu na siedzibę podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania podmiotu oraz załączono do nich wymagane oświadczenia i załączniki.

Jednakże zespół kontrolerów zwrócił uwagę, że we wnioskach nie wszystkie pozycje były uzupełnione. W opinii kontrolujących nie powinno to mieć miejsca, gdyż daje to możliwość uzupełniania dokumentów w późniejszym terminie. Dyrektor PUP wyjaśniła, że „pracodawca składając wniosek sam określa wymagania wobec kandydatów na refundowane stanowisko pracy. W każdym przypadku, gdy pracodawca nie określa wymaganych kwalifikacji, umiejętności czy doświadczenia zawodowego traktowane jest, to jako niewymagane przez pracodawcę.”

Zgodnie z § 1 ust. 3 pkt 5 wniosek o refundację, o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, zawiera informacje o wymaganych kwalifikacjach, umiejętnościach i doświadczeniu zawodowym niezbędnym do wykonywania pracy, jakie powinien posiadać skierowany bezrobotny (...) określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 5 ustawy. Zatem zaleca się, aby nie zostawiać żadnych pustych pól, a w puste pola, tj. wykształcenie lub kwalifikacje, które nie są wymagane wpisywać np. nie dotyczy, bez kwalifikacji itp.

Kontrolerzy zwrócili uwagę, że PUP w Pieszku w wykazie załączników do wniosku o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy wskazuje kserokopię dokumentu potwierdzającego miejsce zamieszkania/ zameldowania (meldunek na pobyt stały lub tymczasowy) wydany przez właściwy organ meldunkowy- w przypadku pozostawania w związku małżeńskim dotyczy również współmałżonka. Dyrektor PUP w Pieszku wyjaśniła, że „kserokopia potwierdzająca miejsce zamieszkania/zameldowania (meldunek na pobyt stały lub tymczasowy) wydany przez właściwy organ meldunkowy jest niezbędnym dokumentem wskazanym w wykazie załączników do wniosku o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy”. Zgodnie z Rozporządzeniem MRPiPS z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, nie jest wymagane zaświadczenie o zameldowaniu przy składaniu wniosku o refundację, tym bardziej, że podmiot składa wniosek do właściwego Starosty ze względu na siedzibę podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego. Natomiast miejsce zamieszkania/ zameldowania osoby składającej wniosek jest bez znaczenia. Należy zatem odstąpić od wymagania zaświadczeń o zameldowaniu wnioskodawcy.

Kontrolujący ustalili, że wpływające wnioski podlegały weryfikacji formalnej i merytorycznej, a następnie wnioskodawcy byli informowani o podjętej decyzji. Podmioty o pozytywnym lub negatywnym rozpatrzeniu wniosku otrzymywały pisemną informację w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku.

[Dowód: akta kontroli str. 227-233]

Przed zawarciem umowy podmiot zabezpieczał przyznane środki wybraną i zaakceptowaną przez PUP formą zabezpieczenia. Jako zabezpieczenie zwrotu otrzymanej refundacji w Regulaminie w sprawie refundacji kosztów (...) przewidziano: poręczenie, weksel z poręczeniem wekslowym (aval), gwarancję bankową, zastaw na prawach lub rzeczach,

blokadę środków zgromadzonych na rachunku bankowym, akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika. Podczas kontroli stwierdzono, że najczęściej stosowaną formą zabezpieczenia był weksel własny (aval) z deklaracją wekslową oraz akt notarialny.

Umowa mogła być zawarta, o ile w dniu jej zawarcia podmiot, producent rolny, przedszkole, szkoła, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne nie rozwiązał stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez podmiot, producenta rolnego, przedszkola, szkołę, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne albo na mocy porozumienia stron z przyczyn nietyczących pracowników, nie obniżył wymiaru czasu pracy lub złożył oświadczenie o obniżeniu lub zamiarze obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia wypłaty refundacji na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Podstawą refundacji była umowa zawarta przez Starostę z podmiotem, w tym żłobkiem lub klubem dziecięcym lub podmiotem świadczącym usługi rehabilitacyjne, przedszkolem szkołą, producentem rolnym. Umowa zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia zawierana była w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

We wszystkich zweryfikowanych umowach prawidłowo określono strony umowy.

Umowa zawierała zobowiązania wynikające z § 4 ust. 3 Rozporządzenia, t. j.:

- zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego przez okres co najmniej 24 miesiące w pełnym wymiarze czasu pracy,
- utrzymania przez okres co najmniej 24 miesięcy stanowisk pracy utworzonych w związku z przyznaną refundacją,
- złożenia rozliczenia zawierającego zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy na poszczególne wydatki ujęte w specyfikacji wydatków – załącznik nr 1 do umowy,
- zwrotu otrzymanych środków w przypadku:
 - wykorzystania otrzymanych środków niezgodnie z przeznaczeniem wskazanym w złożonym wniosku,
 - złożenia niezgodnych z prawdą oświadczeń stanowiących załączniki do wniosku, zaświadczeń lub informacji, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej,
 - niedokonania w terminie zwrotu równowartości odzyskanego podatku od towarów i usług zakupionych w ramach przyznanej refundacji,
 - naruszenia innych warunków umowy;
- zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanego dofinansowania w terminie:

- nie dłuższym niż 90 dni od dnia złożenia przez podmiot deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu – w przypadku gdy z deklaracji za dany okres rozliczeniowy wynika kwota podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego lub kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy
- nie dłuższy niż 30 dni od dnia dokonania przez urząd skarbowy zwrotu podatku na rzecz podmiotu – w przypadku gdy z deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, za dany okres rozliczeniowy wynika kwota do zwrotu.

Zespół kontrolerów ustalił, że umowa w § 3 ust. 2 zawierała zapis: podmiot zobowiązuje się do wniesienia i rozliczenia, co najmniej 10% wkładu własnego w stosunku do tworzonego stanowiska pracy, zgodnie z załącznikiem nr 1 do umowy refundacji, który jak wskazywano wcześniej jest niezgodny z przepisami prawa.

[Dowód: akta kontroli str. 205-210]

Przed podpisaniem umowy pracownik PUP weryfikował wysokość otrzymanej przez podmiot pomocy de minimis. Po podpisaniu umowy podmiot otrzymywał zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis. Datą udzielenia pomocy de minimis była data zawarcia umowy. Pracownik sporządzał sprawozdanie z udzielonej pomocy de minimis a następnie rejestrował je w terminie 7 dni od dnia jej udzielenia w Systemie Harmonogramowania Rejestracji i Monitorowania Pomocy (SHRiMP). W przypadku rozwiązania umowy i zwrotu środków Funduszu Pracy lub gdy podczas rozliczenia wydatkowanych środków uznano kwotę inną niż w umowie lub dokonano zwrotu podatku VAT wystawiano skorygowane zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis.

[Dowód: akta kontroli str. 140-141, 202-203, 244-248]

W wyznaczonym w umowie terminie podmiot dostarczał do urzędu dokumenty potwierdzające dokonanie zakupów oraz składał pisemne oświadczenie o odzyskaniu podatku od towarów i usług.

[Dowód: akta kontroli str. 178]

Pracownik urzędu sprawdzał zgodność przedstawionych dokumentów z kalkulacją wydatków i z zawartą umową. Potwierdzał zgodność kopii faktury z oryginałem. Przed wydaniem skierowania oraz dokonaniem wypłaty pracownik dokonywał odbioru utworzonego stanowiska pracy. Kontrola miała na celu sprawdzenie czy zakupiony sprzęt znajduje się w posiadaniu podmiotu i stanowi wyposażenie stanowiska pracy. Po wydaniu skierowania podmiot zatrudniał skierowaną osobę bezrobotną i dostarczał do PUP w Pieszku kopię umowy o pracę zawartą ze skierowanym bezrobotnym.

Kontrolerzy zwrócili uwagę, że w umowie zawartej w dniu 6 maja 2022 r., nr 18/RPO/2022, pomimo iż w dniu 20 czerwca 2022 r. do PUP w Piszcu wpłynęło pismo od podmiotu z prośbą o wydłużenie terminu na zatrudnienie pracownika do dnia 29 lipca 2022 r. z powodu przedłużenia przez producenta terminu montażu urządzeń (piec konwekcyjno-parowy), stanowisko to zostało odebrane w dniu 23 czerwca 2022 r. Zdaniem kontrolerów stanowisko to nie zostało utworzone w dniu jego odbioru, gdyż zakupiony sprzęt nie był podłączony. Wobec czego pracownik PUP mógł jedynie stwierdzić, że piec konwekcyjno-parowy został zakupiony, co potwierdzało już rozliczenie złożone przez podmiot, natomiast nie mógł w tym dniu potwierdzić istnienia stanowiska. Obowiązek "potwierdzenia utworzenia stanowiska pracy, jego wyposażenie lub doposażenie" celowo został rozgraniczony od potwierdzenia dokonania zakupów tegoż wyposażenia.

[Dowód: akta kontroli str. 187-196, 276-282]

PUP w Piszcu przez cały czas realizacji umowy monitorował zatrudnienie skierowanej osoby na podstawie składanych oświadczeń oraz korzystał z dostępnej w SYRIUSZU bazy danych ZUS.

[Dowód: akta kontroli str. 336-340]

Osoby bezrobotne kierowane na utworzone stanowiska pracy, były zarejestrowane w PUP, bezrobotni posiadali wymagane kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania pracy. Po skierowaniu i podjęciu zatrudnienia, osoba bezrobotna traciła status w związku z podjęciem zatrudnienia w ramach środków z Funduszu Pracy zrefundowanych pracodawcy na doposażenie stanowiska pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 122-126]

Z zawartych w 2022 r. 45 umów w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, dwa podmioty wymienione w zestawieniu w poz. 14 i 22 dokonały proporcjonalnego zwrotu otrzymanej refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz jeden podmiot wymieniony w zestawieniu w poz. 20 zwrócił całą refundację.

Pismem z dnia 23 maja 2024 r. PUP w Piszcu poinformował, że nie wnosi zastrzeżeń. Ponadto wskazane w wyniku kontroli zalecenia i uwagi PUP przyjmuje do realizacji podczas bieżącej pracy.

Mając na uwadze powyższe ustalenia zalecam:

1. Właściwe sprawowanie kontroli formalnej i merytorycznej nad wpływającymi wnioskami o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, w szczególności poprzez korygowanie pod kątem kompletności danych w składanych przez podmioty wnioskach;

2. W wewnętrznych regulacjach, t. j. Kryteriach rozpatrywania wniosków (...) oraz w umowie o refundację ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – usunięcie wkładu własnego w wysokości 10 %;
3. Potwierdzanie utworzenia dla skierowanych do pracy w ramach wyposażonego lub doposażonego stanowiska pracy bezrobotnych dopiero po ich faktycznym utworzeniu;
4. Odstąpienie od wymagania zaświadczenia o zameldowaniu do wniosku o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Pouczenie

Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Adrian Żemis
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej